

[Forsvarsministeren]

i sammenhæng med de andre sektorer, herunder ikke mindst erhvervslivet. Vi har vel nok været tilbøjelige til igennem årene at anskue forsvarsproblemerne lovlig isoleret og glemme, at forsvarret er en vigtig del af det samlede danske samfund.

Hr. Sønderby var uddybende inde på spørgsmålet om budgetsammenligninger i forhold til andre lande. Jeg har været inde på det spørgsmål og kan kun bekræfte det udsagn, som hr. Sønderby gav, nemlig at hvis man anskuer disse problemer nærmere, vil man nå til andre konklusioner end dem, som lød i første række fra SF's side.

Fru Annette Just lagde vægt på at understrege, at vi ikke skulle spille hasard med forsvarret. Jeg er meget enig med den betragtning. Og det fremgår også af det, jeg netop har nævnt i replikken til andre ordførere, at det af samme grund er vigtigt, at vi ser det i et flerårigt perspektiv, således at vi af den grund kan undgå usikkerhed, og således at vi kan få et solidt grundlag at disponere på. Det er, som også hr. Arne Melchior var inde på det, sådan, at vi skal se det, vi nu skal i gang med, i lyset af udviklingen i de nærmeste år og ikke absolut i øjeblikkets perspektiv.

Når fru Annette Just talte om omrokeringer, og at det medførte udgifter, er det naturligvis rigtigt. Men jeg beder om, at det anskues også i det lys, at det for forsvarret såvel som for erhvervslivet er nødvendigt, at man gennemfører investeringer for at kunne opnå besparelser på driftsudgifterne senere hen. Vi har i mange overvejelser omkring offentlige budgetter en tilbøjelighed til, at vi lægger sammen og til slut når en linje, som er en sammentælling af driftsudgifter og investeringsudgifter. Det er en vanskelighed i statens budgetter, i kommunernes budgetter og dermed også i diskussioner som denne, der vedrører offentlig drift. Vi glemmer, at vi ofte burde bruge lidt flere midler på en fornuftig investering for i de følgende år at kunne få en besparelse på driftsudgiften. Det er præcis det, som bl.a. garnisonsplanen – men også andre dele af forsvarsforliget af 1989 – lægger op til, men hvor vi i diskussionen ustandselig møder en sammenblanding af disse to begreber: investeringer og driftsudgifter. Men det er som at blande æbler og pærer i et regnestykke, og jeg advarer imod den fejl. Det er godt, at vi langt om længe er kommet i gang med at an-

skue forsvarrets drift ud fra denne lidt mere erhvervsmæssige betragtning, og det beder jeg om forståelse for.

Jeg takker hr. Arne Melchior for den honnør, han gav. Det er altid dejligt at modtage en honnør. Jeg takker også hr. Arne Melchior for tilslutningen til det forslag om motiveret dagsorden, som er fremsat af de tre regeringspartier plus Kristeligt Folkeparti. Den tilslutning, der er fra hr. Arne Melchior og fra fru Annette Just til denne ret fyldige dagsorden, som også går ind i det ønskelige med hensyn til det videre forløb, har jeg opfattet – også af det, hr. Arne Melchior sagde – som, at man, den dag en forlængelse af forsvarsforliget kommer på tale, gerne er med i forhandlingerne.

Det er for mig en glæde, når man i dag på det grundlag, som forsvarsforliget fik i 1989 igennem Forsvarskommissionens arbejde, hvor 22 ud af 23 tilsluttede sig den indstilling, som lå, er i stand til at fastholde interessen fra yderligere partier. Det er naturligvis – det må være sådan for mig – altid en glæde, hvis det grundlag, som dansk forsvar er funderet på i Folketinget, kan være så bredt som muligt.

Afsluttende vil jeg gerne sige, at arbejdet nu bør gå videre. Vi har nogle mere kortsigtede ting foran os, og vi har nogle, der rækker længere ud. Disse ting kan – som jeg har beskrevet det – ikke helt løsrives fra hinanden. Det ville under alle forhold efter min mening være forkert, hvis vi startede dette arbejde med at fastlægge et tal, hvorom vi måtte vide, at indholdet i en ramme af den størrelse ville vi ikke på forhånd være enige om. Der forestår derfor et vanskeligt arbejde. Vi er ikke helt enige om alle komponenter, som skal indgå i en kommende ændring af forsvarret og en kommende besparelse.

Sådan må det nødvendigvis være.

Jeg har ikke set det som min opgave i dag at prøve at uddybe de vanskeligheder og de forskelle, der vil være, men det skal siges ærligt og redeligt, at der vil være nogle forskelle i opfattelserne, som vil gøre dette arbejde til en betydelig opgave. Derfor ville det være forkert at starte med at fastlægge rammen, uden at vi var rimeligt sikre på, hvordan indholdet ville være. Det er selvsagt det, som jeg i første omgang er bekymret over i forhold til Socialdemokratiets dagsordensforslag, som jo i øvrigt for en stor procentdels vedkommende følger det forslag,